

УДК 371.2+371.3

Таукішева М.Б.заступник директора з
навчально-виховної роботи
Харківської гімназії № 82**Використання інформаційно-комунікаційних технологій
як засіб підвищення якості навчання учнів
у загальноосвітніх навчальних закладах***Ми змінили своє оточення
так радикально, що тепер по-
винні змінювати себе, щоб
жити в цьому новому оточен-
ні.**Норберт Вінер,
американський вчений,
математик і філософ*

Відомий дідакт І.Я. Лернер висловив оригінальну думку: «Творчості можна вчити, дотримуючись трьох умов: навчання інтелектуальних операцій; навчання процедур творчої діяльності; формування ціннісного ставлення до творчості...» На сучасному етапі розвитку науково-технічного прогресу й суспільних відносин базисом технологій, що відповідають таким вимогам, є засоби інформаційно-комунікаційних технологій.

Одне з головних завдань освіти в умовах розвитку інформаційного суспільства – навчити учнів та вчителів використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології. Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) забезпечує подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві, сприяє розв'язанню проблеми щодо їх якісного впливу на зміст, методи та організаційні форми навчання.

Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у загальноосвітніх навчальних закладах – це не данина моді, а необхідність сьогодення, оскільки більшість дітей знайомиться з комп'ютером набагато раніше, ніж це їм може запропонувати школа. Ні для кого вже не є новиною необхідність широкого застосування електронних засобів навчання під час вивчення будь-

якого предмету. А вчителю у його прагненні зацікавити, сконцентрувати увагу учнів на вивчення свого предмету доводиться конкурувати з чудово організованим світом мас-медіа.

Об'єктом методики використання ІКТ у навчальному процесі школи є процес навчання школярів в умовах сучасних загальноосвітніх навчальних закладів.

Предметом методики використання ІКТ є педагогічні, санітарно-гігієнічні та технічні умови, за яких застосування ІКТ підвищує ефективність навчання

Освіта має орієнтуватися на перспективи розвитку суспільства. А це означає, що в сучасній освіті необхідно застосовувати найновітніші інформаційні технології. Створення добротного інформаційного середовища є ключовим завданням на шляху переходу до інформаційного суспільства. Масове впровадження інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) в освітню сферу висуває проблему комп'ютеризації закладів освіти в розряд пріоритетних. Розвиток і впровадження ІКТ спрямовані на їх комплексне інформаційно-ресурсне й методичне забезпечення.

Сьогодні, з огляду на сучасні реалії, вчитель повинен вносити в навчальний процес нові методи подачі інформації. Виникає питання, навіщо це потрібно?

Мозок дитини, налаштований на отримання знань у формі розважальних програм по телебаченню, тому набагато легше сприйме запропоновану на уроці інформацію за допомогою медіазасобів. Вже давно доведено, що кожен учень по-різному освоює нові знання. Раніше вчителям важко було знайти індивідуальний підхід до кожного учня. Тепер з використанням комп'ютерних мереж і онлайн-ових засобів, школи отримали можливість подавати нову інформацію таким чином, щоб задовольнити індивідуальні запити кожного учня.

Необхідно навчити кожну дитину за короткий проміжок часу освоювати, перетворювати і використовувати в практичній діяльності величезні масиви інформації. Дуже важливо організувати процес навчання так, щоб дитина активно, з цікавістю і захопленням працювала на уроці, бачила плоди своєї праці і могла їх оцінити.

Зрозуміло що, використання комп'ютерних програм, електронних засобів навчального призначення значно підвищують якість навчання, але при використанні ІКТ в навчально-виховному

процесі в загальноосвітніх навчальних закладах виникає ряд проблем:

- недостатнє матеріально-технічне та науково-методичне забезпечення навчальних закладів;
- недостатньо розроблені методики використання сучасних інформаційних технологій навчання у навчальному процесі під час вивчення усіх навчальних предметів;
- недостатня підготовка педагогічних кадрів до використання в навчальному процесі засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

Таким чином традиційна формула освітнього процесу «знання – вміння – навички» вже не спрацьовує та є не актуальною. Інформаційне суспільство вимагає від людини набуття здатності та вмінь самостійно здобувати і нестандартно використовувати знання, опанувати інформаційні технології їх пошуку, осмислення, поглиблення та застосування, які стають органічною потребою кожної людини. Тому головною метою підготовки фахівця у соціально-економічних умовах інформаційного суспільства стає не здобуття ним кваліфікації у вибраній вузькоспеціальній сфері, а набуття та розвиток певних компетентностей (або компетенцій), які мають забезпечити йому можливість адаптуватися в умовах динамічного розвитку сучасного світу.

Мета і завдання ІКТ:

- формувати навички роботи з комп'ютером;
- розширення кругозору, усунення психологічного бар'єру «Дитина та комп'ютер»;
- розвиток пам'яті, уваги, творчих здібностей ;
- розвиток інтелектуальної активності дитини, пошук рішень проблемних ситуацій;

ІКТ слід використовувати для того щоб:

- забезпечити легкість сприймання інформації;
- знайти індивідуальний підхід до кожного учня;
- навчити освоювати, перетворювати і використовувати великі масиви інформації;
- зробити навчання мобільним, диференційованим та індивідуальним;
- сприяти кращому оцінюванню знань.

Таким чином, з точки зору дидактики ІКТ дозволяють:

- забезпечити зворотній зв'язок в процесі навчання.

- зробити навчання більш інтенсивним, головне, ефективним.
- забезпечити пошук інформації із різноманітних джерел.
- індивідуалізувати навчання для максимальної кількості дітей з різними стилями навчання і різними можливостями сприйняття.
- моделювати досліджувані процеси або явища.
- організувати колективну й групову роботи.
- здійснювати контроль навчальних досягнень.
- створювати сприятливу атмосферу для спілкування.
- посилювати міжпредметні зв'язки.
- зробити урок більш наочним і цікавим.

Основні гігієнічні принципи безпечного для здоров'я застосування комп'ютерної техніки під час навчання школярів:

- гігієнічна доцільність розміщення та створення відповідних оптимальних умов у приміщеннях кабінетів комп'ютерної техніки;
- обладнання кабінету спеціальними меблями, призначеними для комп'ютерної техніки відповідно вікових особливостей користувачів;
- гігієнічне нормування всіх чинників, що виникають при роботі комп'ютерної техніки і можуть змінювати внутрішнє навчальне середовище;
- психогігієнічна експертиза навчальних комп'ютерних програм.

Отже використання ІКТ дає можливість значно підвищити ефективність засвоєння необхідного обсягу навчального матеріалу, адаптації темпу подання нового матеріалу до швидкості його засвоєння з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.